

Latvijas Ģeotelpiskās
informācijas aģentūra

Baltijas Ģeodēzijas komisijai - 100 Latvijas darbība Ziemeļvalstu ģeodēzijas komisijā

LATVIJAS MĒRNIĒKU BIEDRĪBAS KONFERENCE 2026

**JELGAVA
LBTU AULA
20.03.2026.**

Ģeodēzijas departamenta
Eksperts
Vents Zusevics

Latvijas Ģeotelpiskās
informācijas aģentūra

Ģeodēzija valsts rītausmā

Brīvības cīņām noslēdzoties, sākas jaunās Valsts celšanas darbi

Dibinātas atbildīgās iestādes par precīziem mērījumiem :

**Latvijas Universitātes Ģeodēzijas institūts
Zemkopības ministrijas Mērniecības daļa
Latvijas Armijas Ģeodēzijas - Topogrāfijas daļa**

Latvijas Ģeotelpiskās
informācijas aģentūra

BGK – Baltijas Ģeodēzijas komisija | 31. dec. 1924.

31. dec. 1924. Ģeodēzijas konference Helsinkos

Tiek ieskicēta starptautiska ģeodēzistu sadarbība Baltijas jūras reģionā, līdzdarbojoties tautsaimniekiem un akadēmiķiem

Latvijas pārstāvis Eduards Laimiņš

Latvijas Ģeotelpiskās
informācijas aģentūra

Baltijas Ģeodēzijas konvencija | 31.dec. 1925.

Komisijas statūti

Dalībvalstis – LATVIJA, LIETUVA, IGAUNIJA, POLIJA, DANCIGA – 250 zelta dolari gadā
VĀCIJA, ZVIEDRIJA, SOMIJA, DĀNIJA – 500 zelta dolari gadā

BGK tiek dibināta uz nākamajiem 12 gadiem (četri 3-gadu termiņi)

Latvija pirmajā prezidijā, viceprezidents E. Laimiņš.

Baltijas Ģeodēzijas komisija Latvijā | 23.dec. 1926.

Latvijas Ģeotelpiskās
informācijas aģentūra

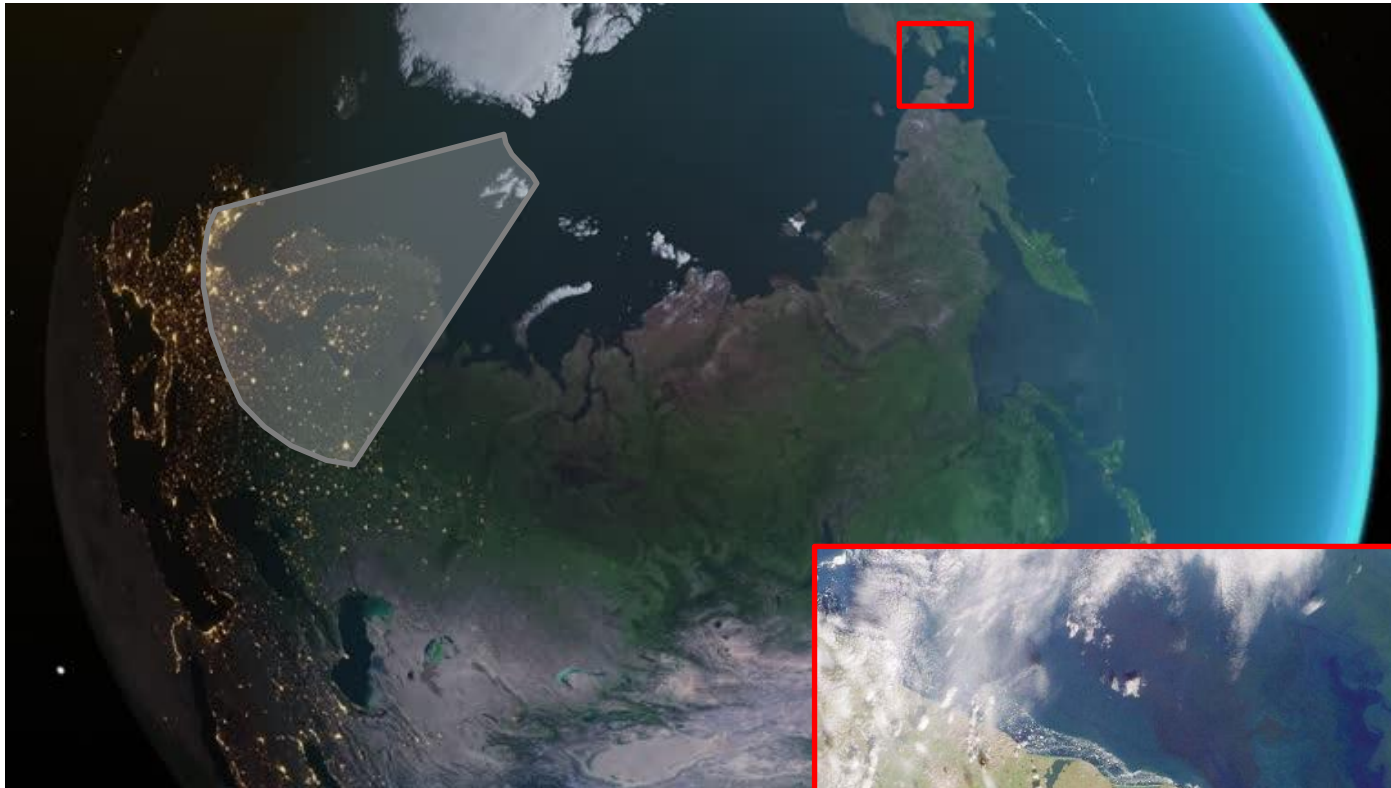

24. dec. 1926. - Valsts prezidents izsludina Likumu par Baltijas Ģeodēzijas Konvenciju

Dokumenti ratificēti – BGK uzsāk darbu atbilstoši statūtiem 1926. gadā

«Uz vienāda pamata un pēc vienādām metodēm veicināt ģeodeziskus darbus, galvenām kārtām triangulāciju, bāzu mērīšanu, vietu astronomisku noteikšanu, smaguma mērīšanu uz Zemes virsas ap Baltijas jūru. Šos darbus izlieto praktiskiem un zinātniskiem mērķiem»

BGK – Baltijas Ģeodēzijas komisija | Ko darīja?

Reizi gadā notiek starptautiskas pieredzes apmaiņa darba grupās.

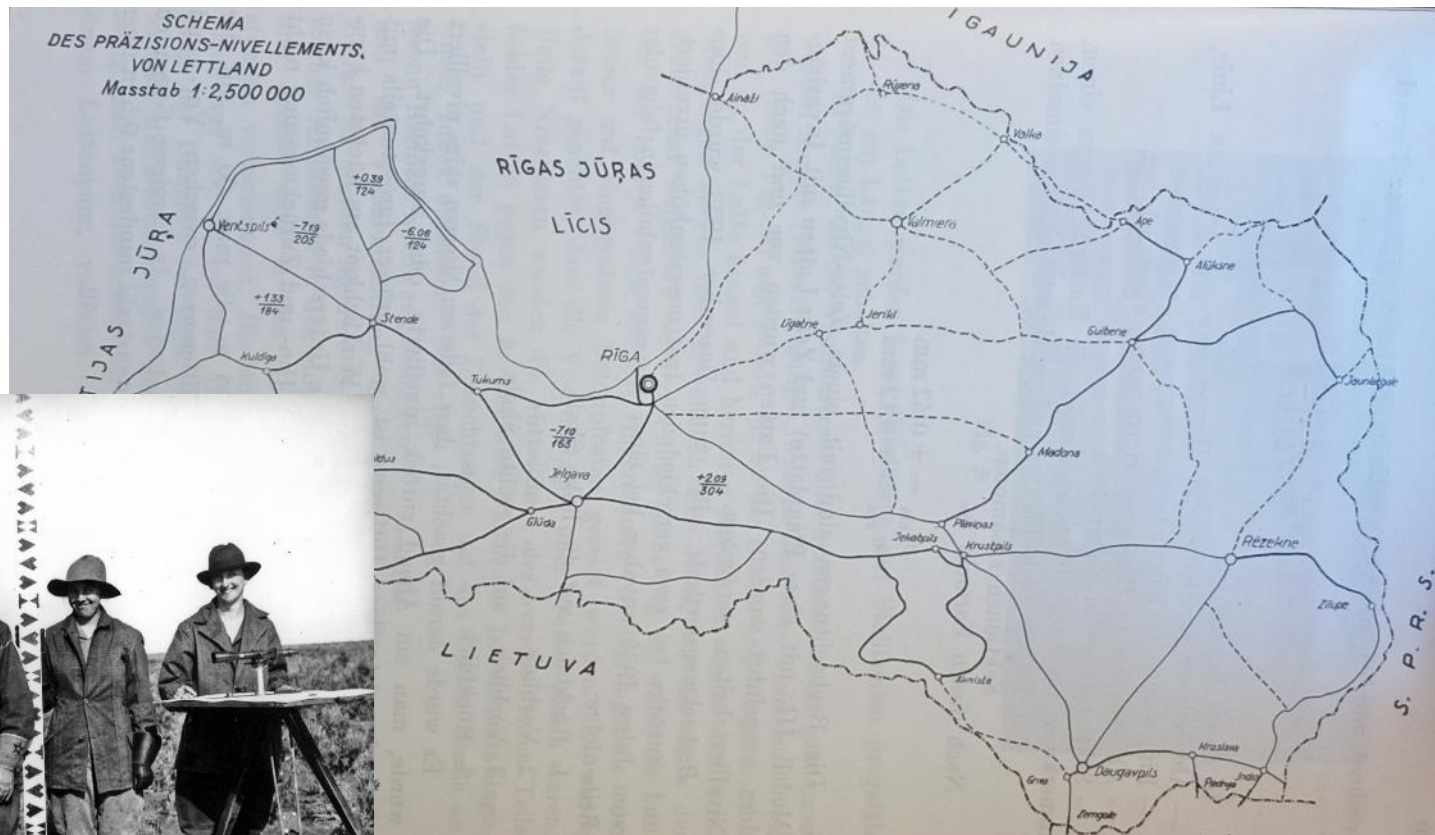
Starptautiski projekti

International adherence – Starptautiskas mērījumu atbilstības nodrošinājums

Latvijas Ģeotelpiskās
informācijas aģentūra

Latvija Baltijas Ģeodēzijas komisijā

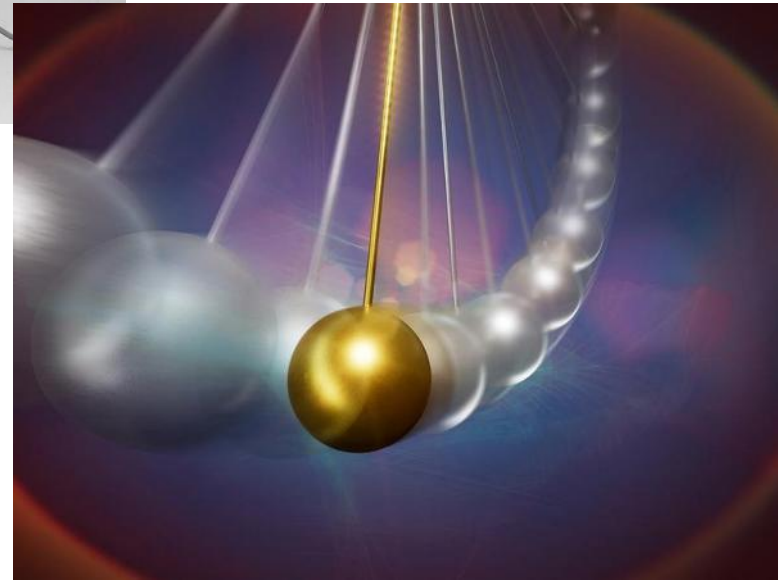
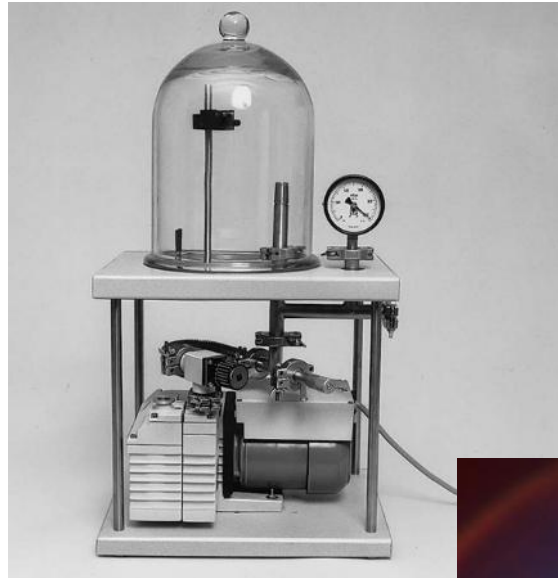
Precīzā nivelēšana

līdz 1932.g. nivelēti	1339	km
1934.g. kopā	1646	km
Vēl projektēti	2003	km

Latvijas Ģeotelpiskās
informācijas aģentūra

Latvija Baltijas Ģeodēzijas komisija

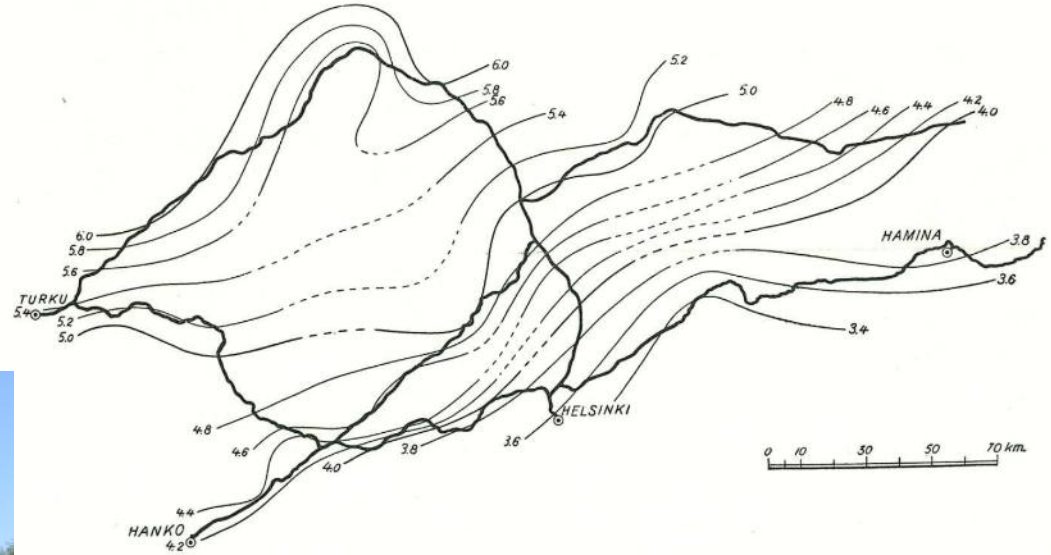
Ar ko nodarbojās?

Smaguma spēka mērījumi, izmantojot svārstus (*invarpendel* un *bronzependel*)
Latvijas centrālā stacija – Latvijas Universitātē, pulksteņa pagrabā.

Latvijas Ģeotelpiskās
informācijas aģentūra

Latvija Baltijas Ģeodēzijas komisija

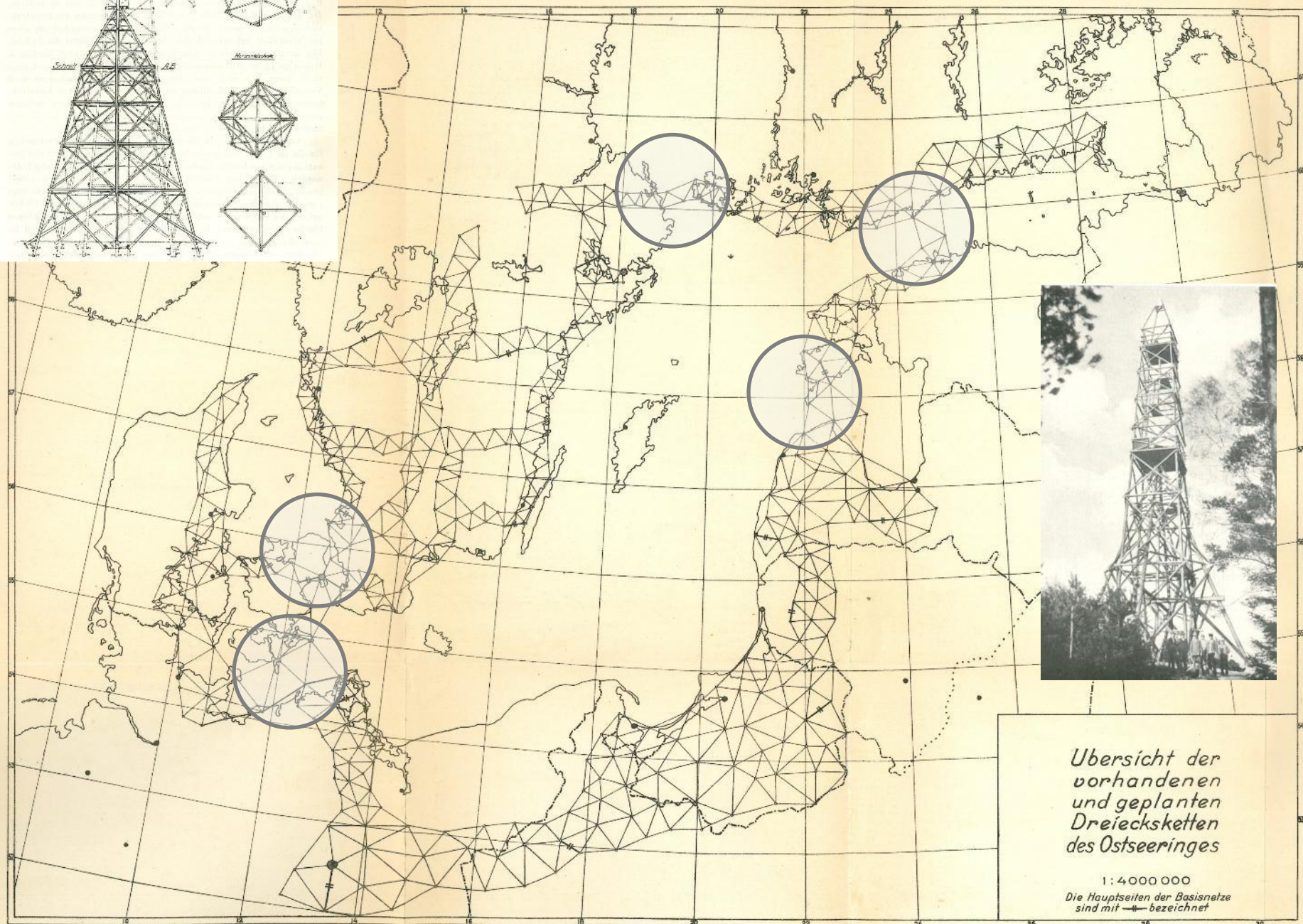
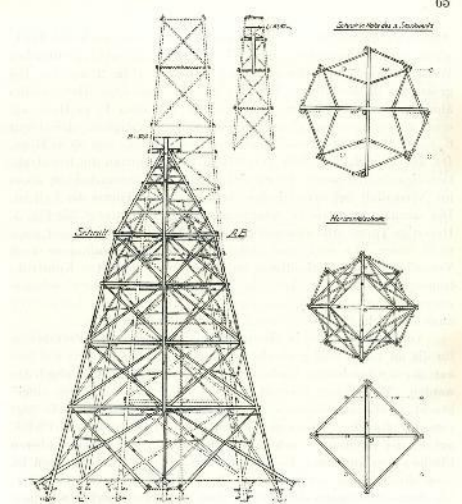
Latvijas zinātnieki veica arī tolaik vēl mazizpētītas parādības – Zemes garozas vertikālo kustību – pētījumus

BGK – Baltijas Ģeodēzijas komisija

Redzamākais BGK projekts – Baltijas jūras piekrastes valstu vienlaidus triangulācijas tīkla izveide

BGK – Baltijas Ģeodēzijas komisija

*Übersicht der
vorhandenen
und geplanten
Dreiecksketten
des Ostseeringes*

1 : 4 000 000

*Die Hauptseiten der Basisnetze
sind mit — bezeichnet*

BGK – Baltijas Ģeodēzijas komisija

Latvijas Ģeotelpiskās
informācijas aģentūra

Tīkla izlīdzinājums veikts deviņos
posmos atsevišķi

BGK – Baltijas Ģeodēzijas komisija

Latvijas Ģeotelpiskās
informācijas aģentūra

Tīkla izlīdzinājums veikts deviņos
posmos atsevišķi

BGK – Baltijas Ģeodēzijas komisija

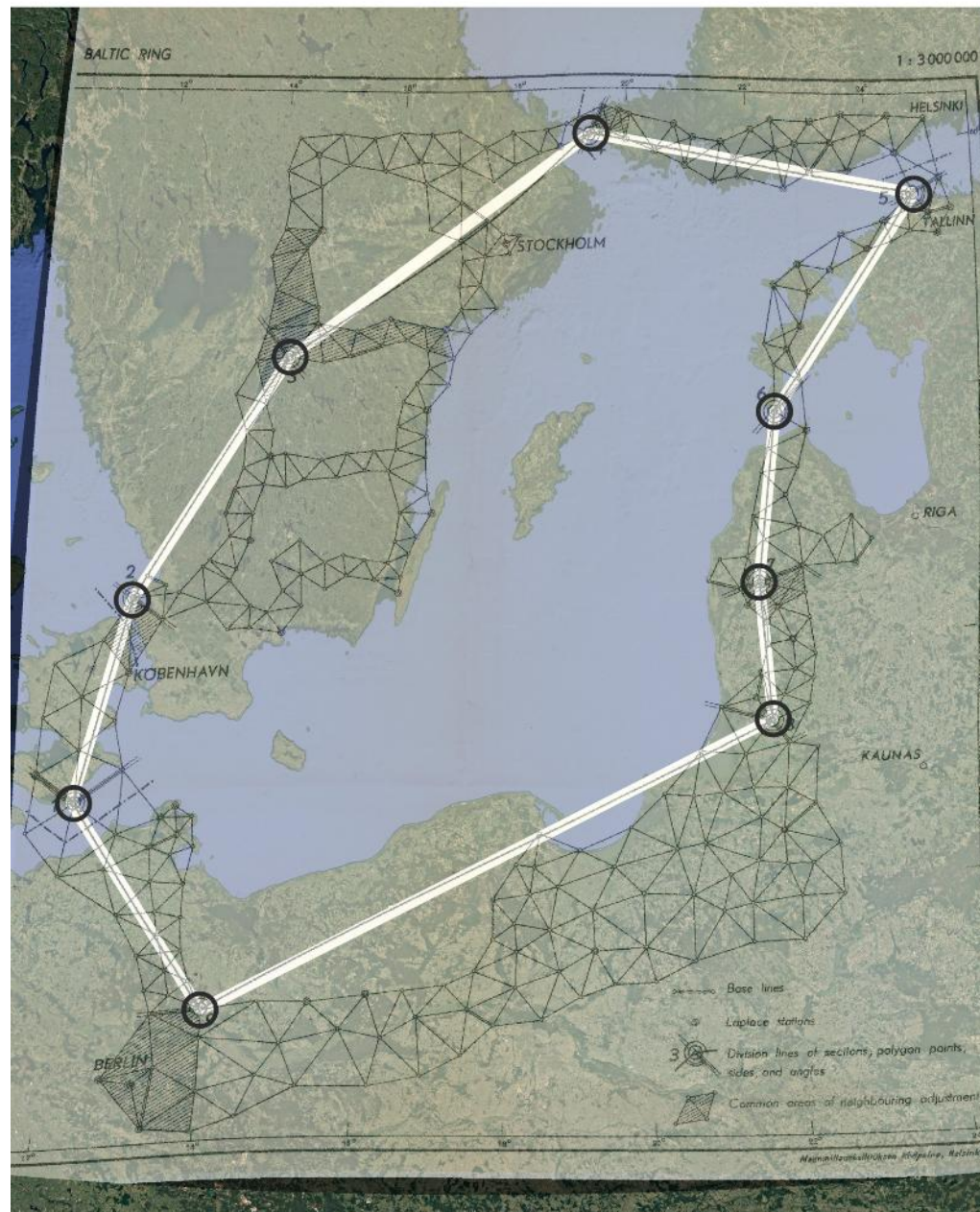

Latvijas Ģeotelpiskās
informācijas aģentūra

Tīkla izlīdzinājums veikts deviņos
posmos atsevišķi

Pēc tam posmu galapunkti savienoti
ar līnijām un izlīdzināti kā poligons

Nesaiste 2.465 m

NKG

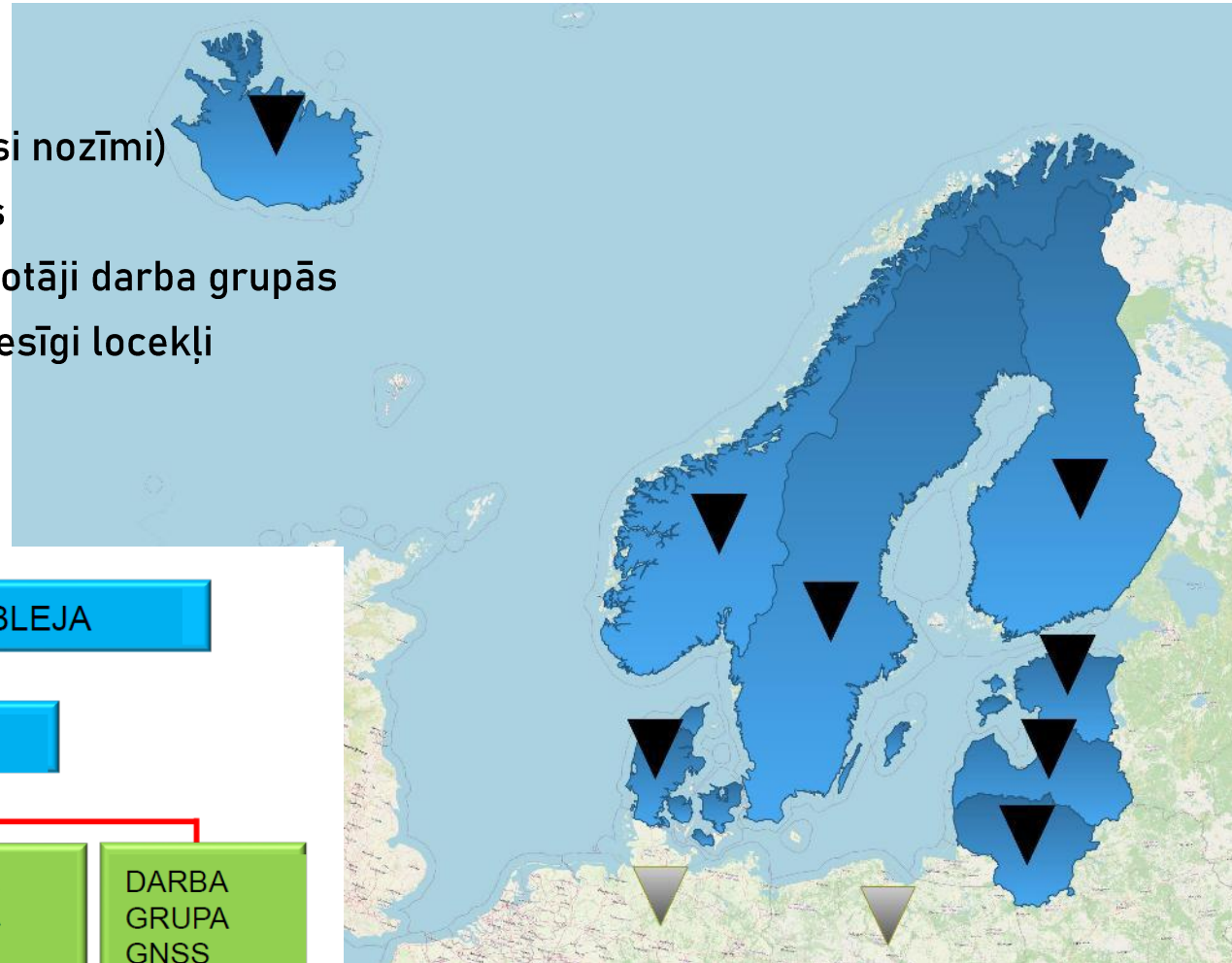

Latvijas Ģeotelpiskās
informācijas aģentūra

Ziemeļvalstu ģeodēzijas komisija (NKG) - ģeodēzistu sadarbības platforma starp **valsts pārvaldi** un **pētniecisko sektoru**

- Izveidota 1953.g. (BGK zaudējusi nozīmi)
- Sākotnēji Skandināvijas valstis
- 1990 – Baltijas valstis kā novērotāji darba grupās
- 2022 – Baltijas valstis kā pilntiesīgi locekļi

NKG ĢENERĀLASAMBLEJA

NKG PREZIDIJS

DARBA
GRUPA
ATSKAITES
TĪKLI

DARBA
GRUPA
AUGSTUMI
& ĢEOĪDS

DARBA
GRUPA
ĢEO
DINAMIKA

DARBA
GRUPA
GNSS

NKG LATVIJAS NACIONĀLĀ GRUPA

Latvijas Ģeotelpiskās
informācijas aģentūra

Ziemeļvalstu ģeodēzijas komisija (NKG) - ģeodēzistu sadarbības platforma starp **valsts pārvaldi** un **pētniecisko sektoru**

PIEVIENOJIES!

[2023-09-12_NKG-LVNG protokols_20230926_1.edoc](#)

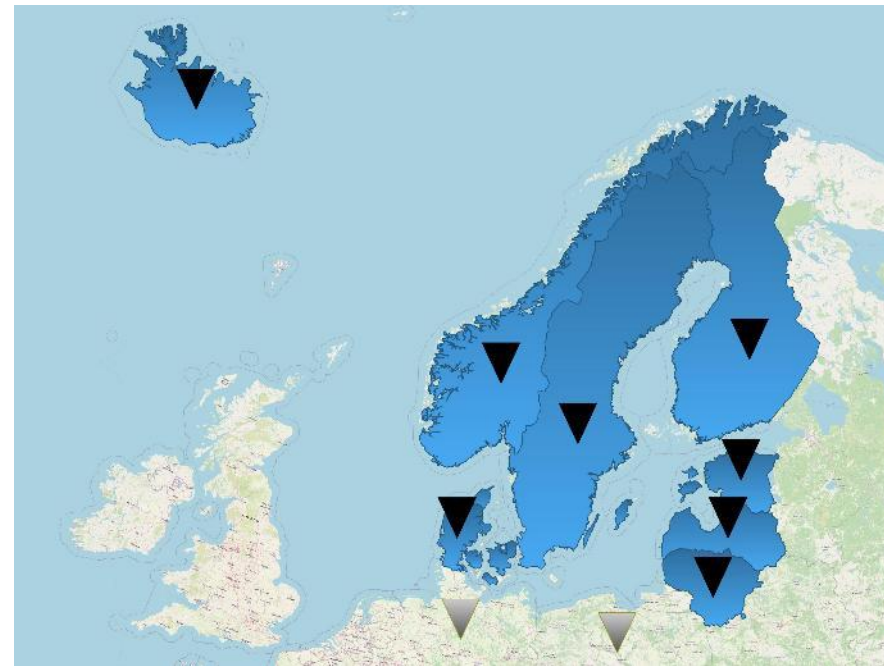
[2023_09_12_NKG_nacionalas_grupas_nolikums.pdf](#)

[Iesnieguma_sagatave_20231011.docx](#)

[2023_09_12_NKG_nacionalas_grupas_nolikums.docx](#)

Latvijas nacionālā grupa (LNG) – NKG pārstāvniecība Latvijā

- Apkopo un izplata ar NKG saistītu informāciju Latvijā
- Attīsta starptautiskos kontaktus un sadarbību ar NKG Darba Grupām un Pakalpojumu sniedzējiem
- Popularizē NKG darbu un projektus speciālistiem Latvijā
- Popularizē ģeodēziju sabiedrībā vispār
- Organizē biedru piesaisti

NKG LATVIJAS GRUPA SKAITĻOS

Latvijas Ģeotelpiskās
informācijas aģentūra

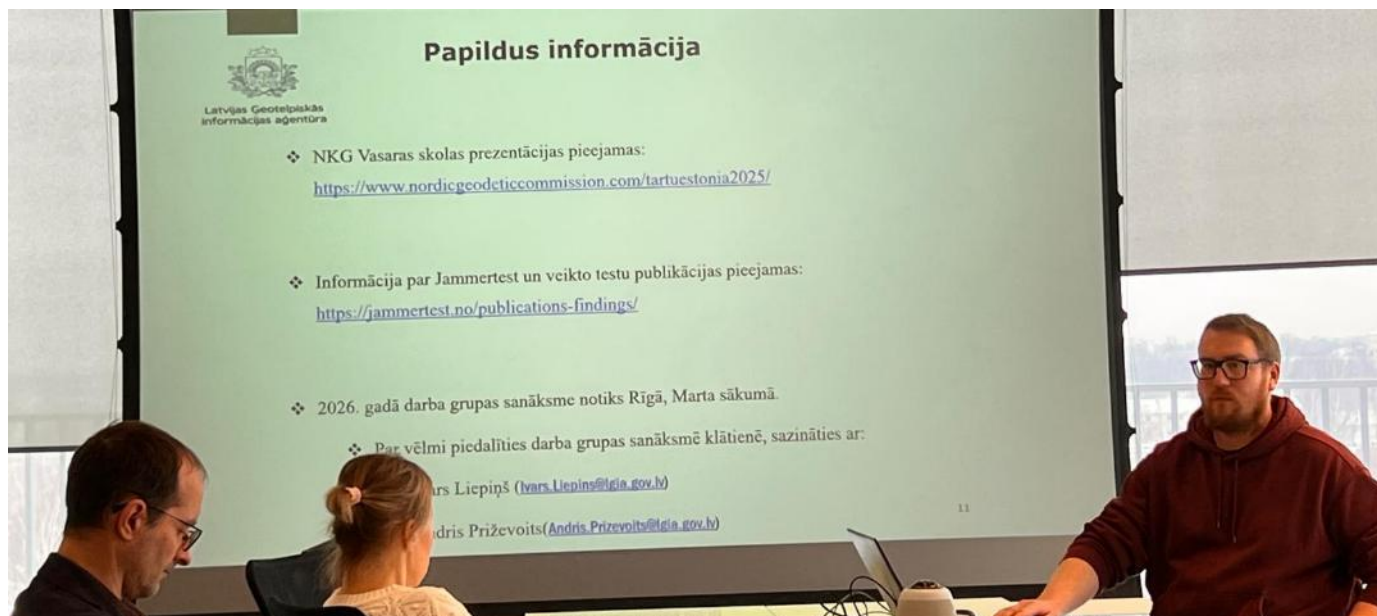
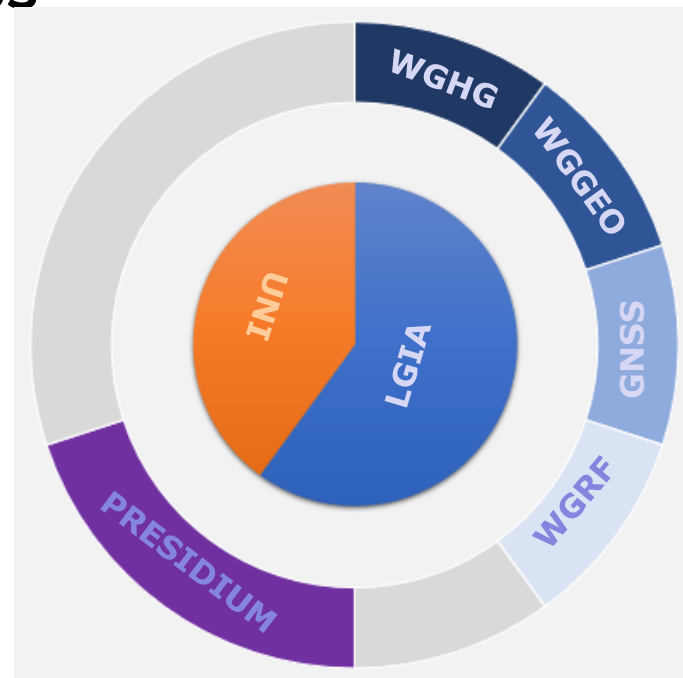

2 Sēdes gadā (orientējoši maijā un novembrī)

32 biedri (4 uzņemti 2025.g.)

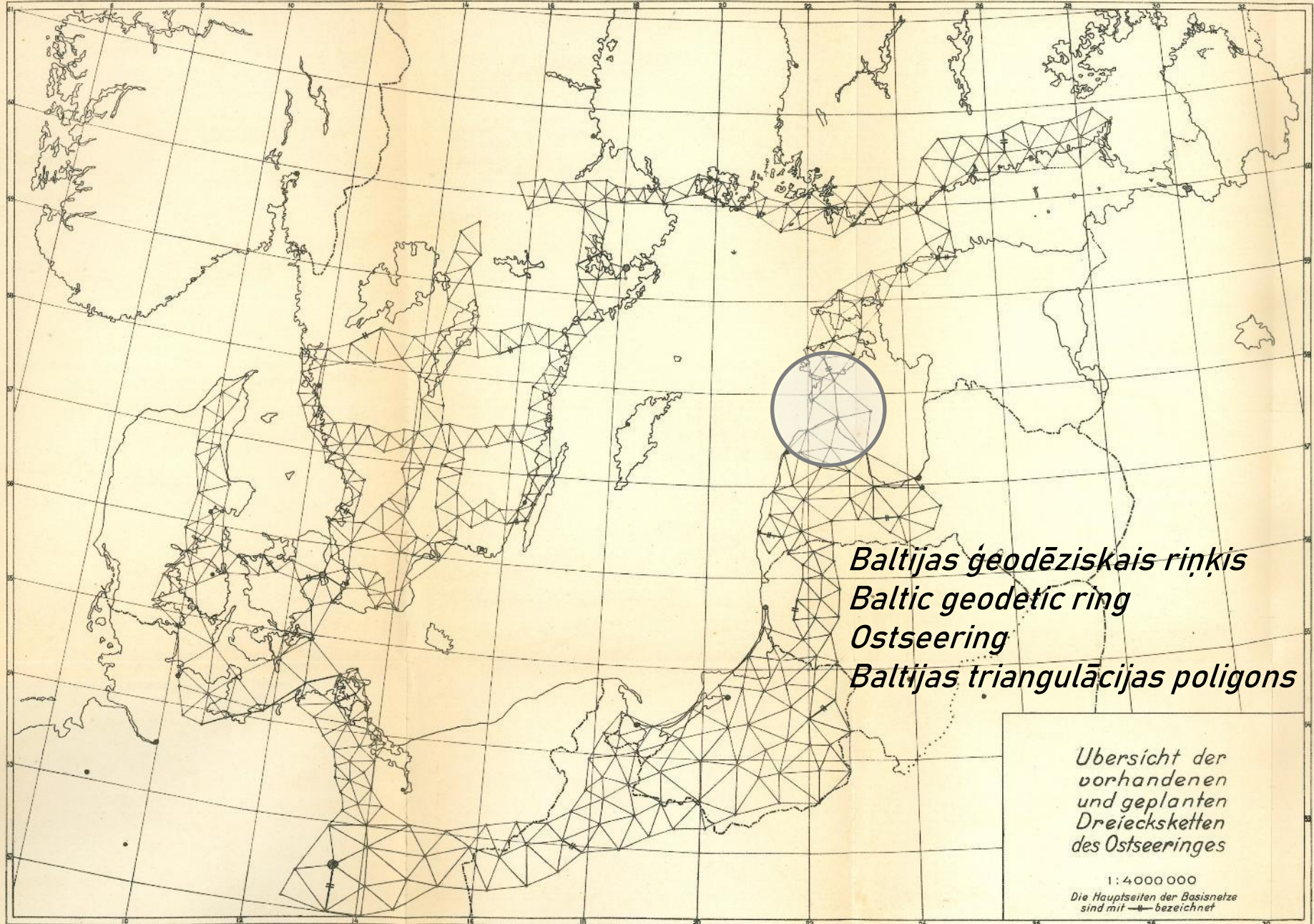
LĢIA, Vadošās universitātes, ģeodēzijas speciālisti

Pārstāvniecība visās četrās NKG darba grupās

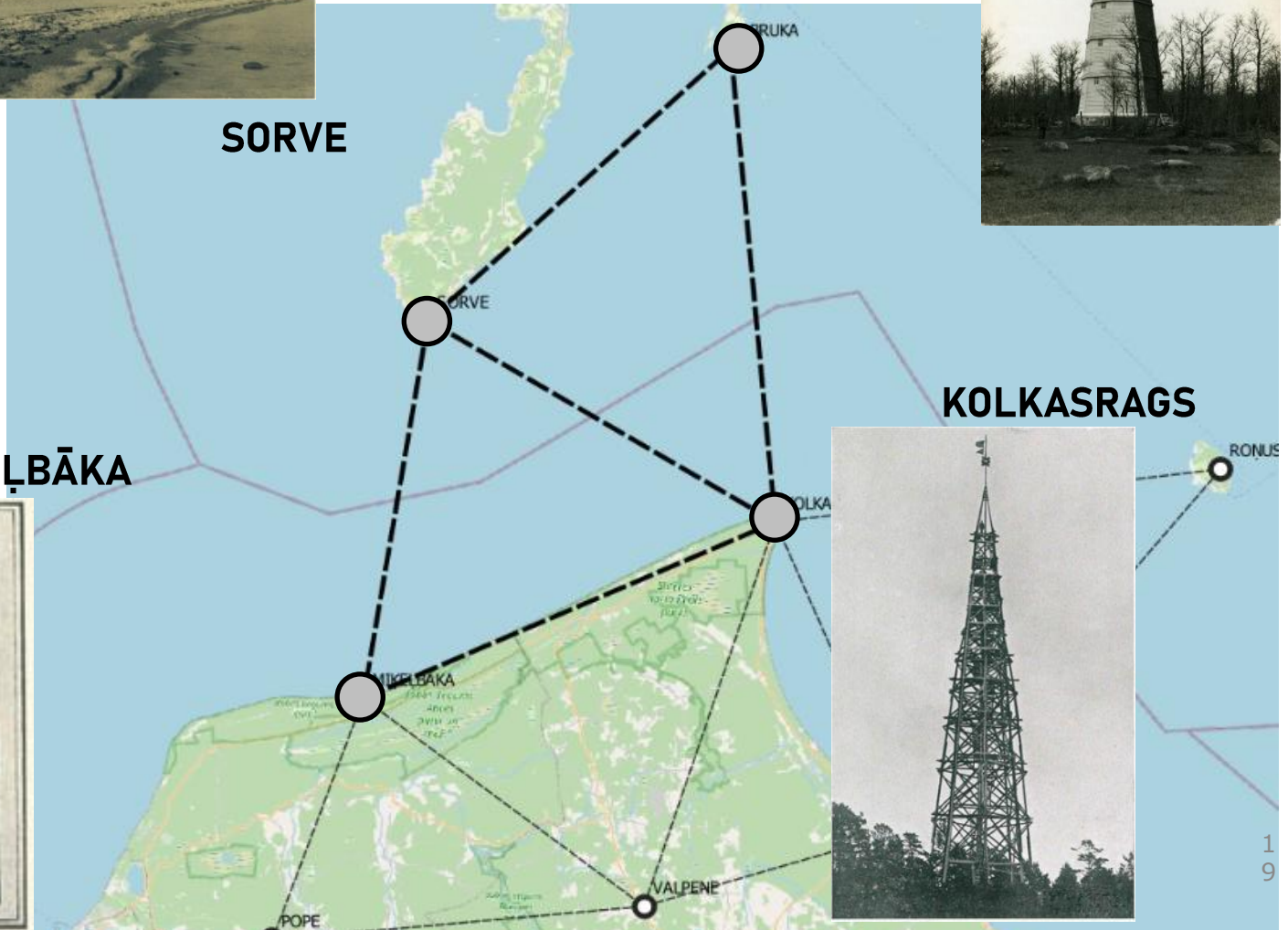
BGK simtgade 1926 - 2026

Redzamākais BGK projekts – Baltijas jūras piekrastes valstu vienlaidus triangulācijas tīkla izveide

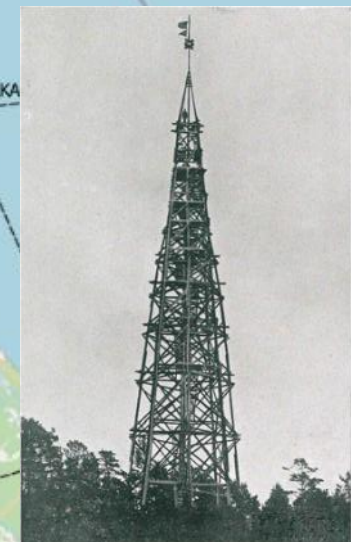
BGK simtgades atzīmēšana

ABRUKA / ABRO

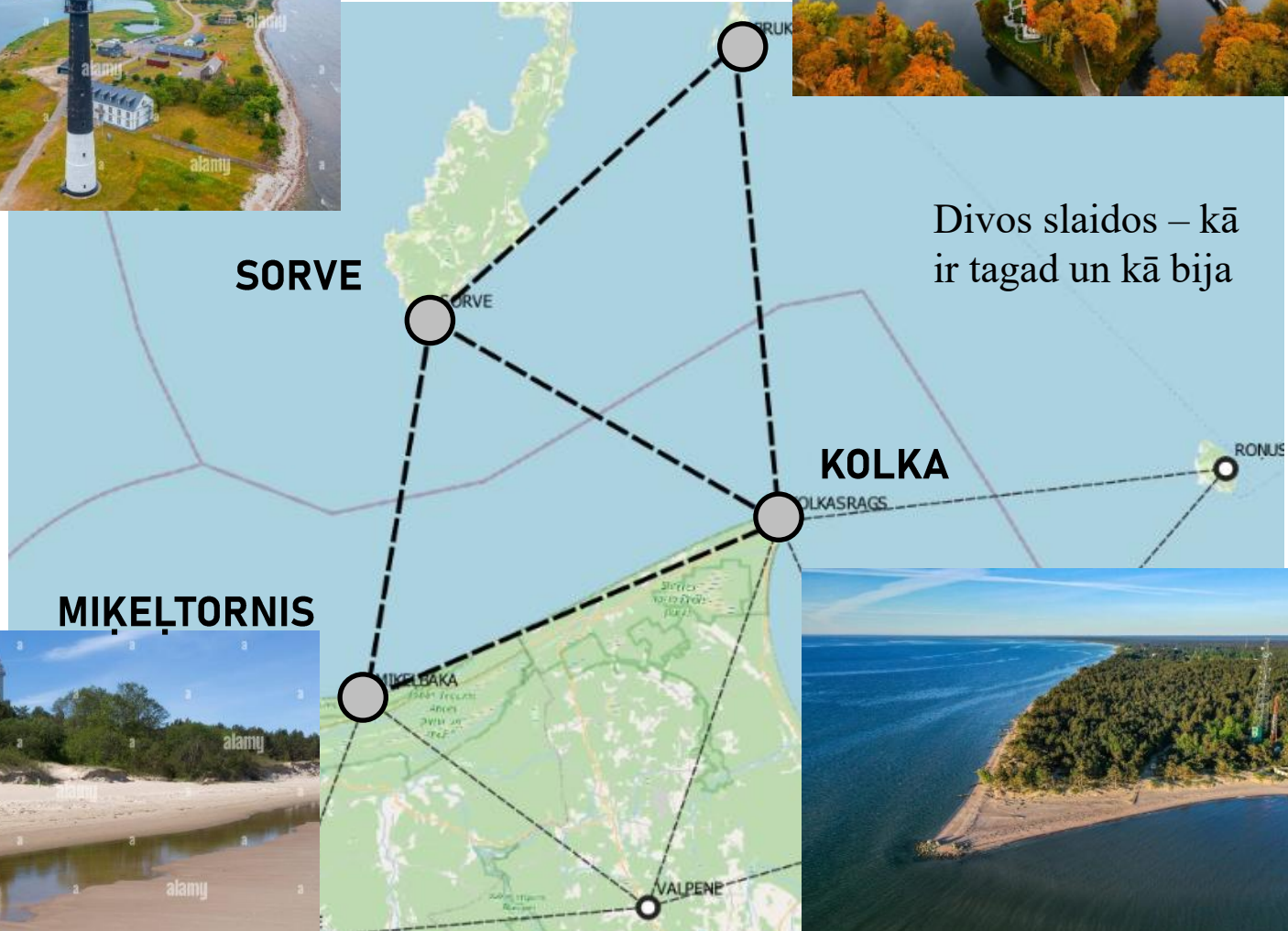
MIKELBĀKA

KOLKASRAGS

BGK simtgades atzīmēšana

KURRESAARE / ABRUKA

Divos slaidos – kā ir tagad un kā bija

BGK simtgades atzīmēšana

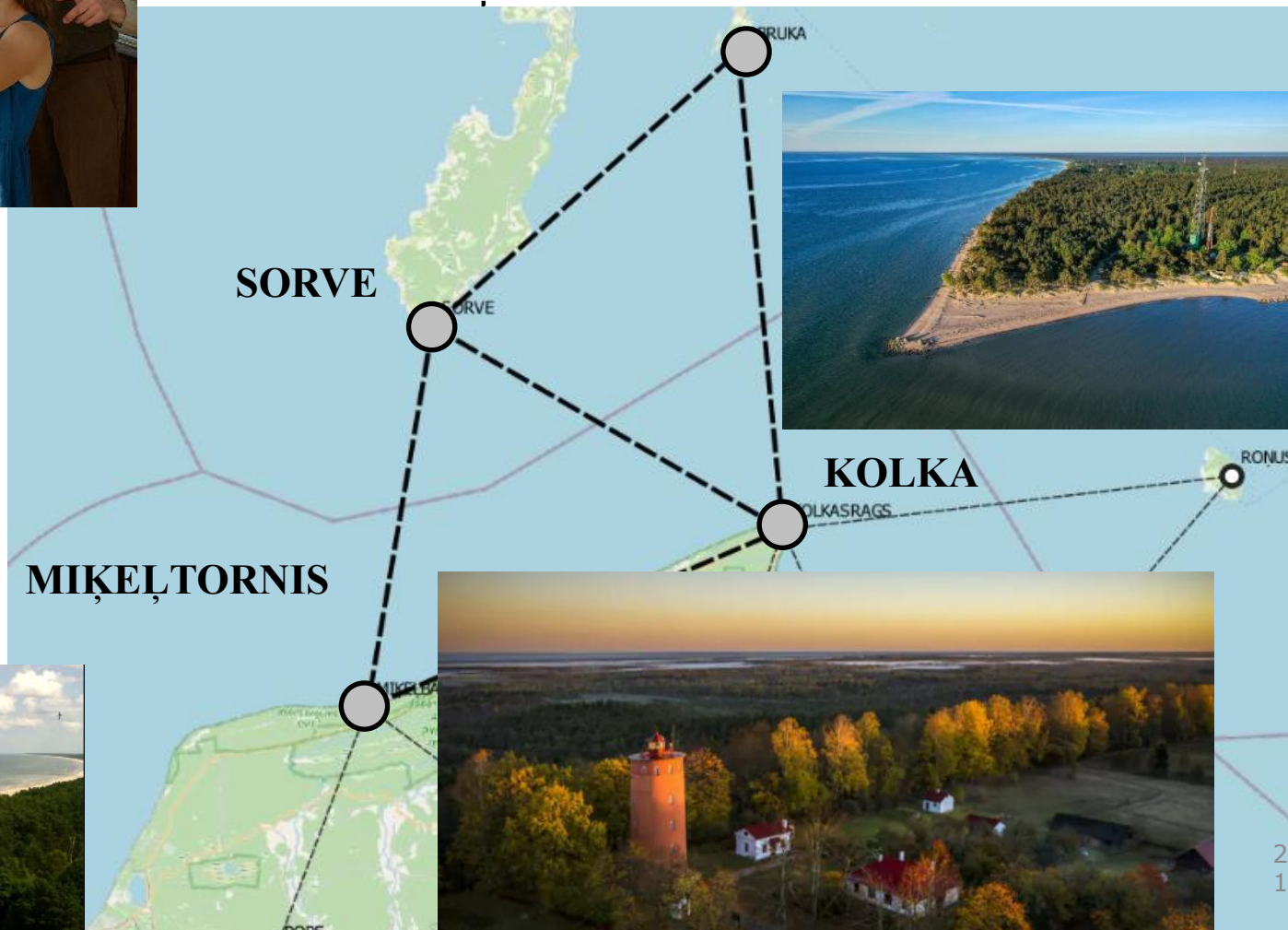
IZGLĪTOŠANAS / TŪRISMA PASĀKUMS

TIEK ORGANIZĒTS SADARBĪBĀ AR TALSU UN VENTSPILS
PAŠVALDĪBĀM

2026.GADA 24. JŪLIJS

IESPĒJA ATKĀRTOT VĒSTURISKOS MĒRĪJUMUS

IESPĒJA IEPAZĪT ĢEODĒZIJU CAUR SPĒLĒM UN AKTIVITĀTĒM

Latvijas Ģeotelpiskās
informācijas aģentūra

PALDIES PAR UZMANĪBU!

Vents Zuševics
Vents.Zusevics@lgia.gov.lv